

kmečkih. — Bodite pošteno veseli, rojaki, posebno sedaj pred pustom!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so imenovali 24 novih članov gosposke zbornice. Od teh je devet konservativcev, osem liberalcev, štirje pripadajo k srednji stranki in trije k nobeni. — Državni in deželni poslanec liberalcec dr. Sommaruga je umrl. Kot državni poslanec je zastopal tretji dunajski okraj: pri dopolnilni volitvi pa utegnejo v tem okraju zmagati krščanski socialisti.

Česko. V deželnem zboru je dr. Rieger predlagal: 1. Volilna pravica za deželni zbor naj se razširi na vse tiste, kateri je doslej nimajo; 2. vsi važni stanovni naj imajo svoje zastopnike; 3. volilni okraji naj se pravično razdelijo; 4. kmetske občine naj volijo neposredno; 5. vlada naj stori, da se deželnim zborom vrne pravica, voliti državne poslance. Zadnja točka nam nikakor ne ugaja iz znanih vzrokov.

Štajarsko. Sekovsko katol. tiskovno društvo ima še le 28. t. m. v Gradcu svoj občni zbor. — Meseca maja se bode slovesno položil zadnji kamen v novem vseučilišču graškem. Bržčas pridejo na to slavnost presvetli cesar. — Graški «Tagblatt» obrača rad resnico na glavo, kadar kaj poroča o Slovanih. »Mariboržanka« in »Vahtarca« znata isto.

Koroško. Ono nedeljo se je v Pliberku praznovala ustanovna slavnost katol. delavskega društva. — Da Slovenci pri občinskih volitvah niso povsod zmagali, kjer imajo znatno večino, tega je posebno kriv občinski volilni red, ki je ugoden liberalnim bogatašem. — Deželni glavar, dr. Jožef Erwein, imenovan je članom gosposke zbornice, kjer bode »vlekel« z liberalci.

Kranjsko. Preteklo nedeljo je imelo »Slovensko društvo« v Ljubljani shod, kjer se je razpravljalo o volilni preosnovi. — »Narodna stranka« je ustanovila tako imenovani »Narodni sklad«, da se bodo pobirali denarji v politične namene. — Ker je dvorni svetovalec Šuklje državno poslanstvo odložil, bode dopolnilna volitev v dolenskih mestih in trgih dne 25. februarja.

Primorsko. Tržaški slovenski poslanci so te dni izjavili, da se ne udeležijo zborovanja v deželnem zboru, ker je italijanska večina najpravičnejšim slov. zahtevam nasprotna. Še hujša pa je italijanska večina v Poreču, kjer so slovenski poslanci zapustili Poreč, ker niso bili življenja varni. Dne 15. je potem deželni zbor jednoglasno vsprejel predlog, naj vlada prekliče naredbo o dvojezičnih napisih, in protest proti napravi dvojezičnih napisov na sodniškem poslopju v Piranu. Ker so se ugovarjanju vladnega zastopnika poslanci in poslušalci zaničljivo smejali, zaključil je nakrat vladni zastopnik deželni zbor. — Pazin hočejo v več občin razdeliti, da bodo vsaj v mestu Lahi gospodje.

Ogersko. Novo ministerstvo je sestavljeno. Včeraj so ministri prisegli in v soboto se predstavijo drž. zboru. Ministerski predsednik je kalvinec baron Dezider Banffy, finančni minister Lukacz, minister notranjih del Perczel, domobranski minister in minister na cesarskem dvoru Feyervary, pravosodni minister Erdelyi, naučni in bogočastni minister Julij Vlasics, trgovinski minister Daniel, poljedelski minister grof Festetics, minister za Hrvatsko Josipovič. Novi ministri so najhujši liberalci, ki pa bodo kmalu dovladali.

Vnanje države.

Rim. Iz Petrograda se dne 15. t. m. poroča, da je ruski državni svet sklenil ustanoviti posebno poslanstvo pri Vatikanu. To je spet dosegla velika modrost sv. očeta Leona XIII.

Italijansko. Mestni zbor v Brescii je sklenil jedno ulico imenovati »Via Trieste«. Ta sklep pa je razveljavil vladni prefekt. Tega sedaj hudo napadajo razni časniki. Vse kaže, da so Italijani Avstrijcem še vedno sovražni. Ko se bode letos obnavljala trodržavna zveza, naj beraška ali prevzetna Italija ostane na cedilu!

Francosko. V poslanski zbornici je Milleraud interpeloval vlado glede pogodbe z južno železnico in zahteval naj se voli komisija, katera bo preiskala, v koliko je bil pri sklepanju tiste pogodbe udeležen minister žid Raynal, da ima država zdaj škode za 1500 milj. frankov. Ker je zbornica odgovor zahtevala, odstopili so vse ministri, da celó predsednik republike, Kazimir Perier.

Nemško. Državni zbor je poostreno postavil zoper socialiste izročil odseku 28 članov. — Glede notranje politike se pripravljajo velike premembe. Cesar Viljem II. hoče, naj se tako vlada, kakor je vladal stari Bismark. Zaradi tega je menda tudi hodil državni kancelar Hohenlohe k Bismarku, in že se govori, da vstopi Bismarkov sin Herbert zopet v državno službo.

Bolgarsko. Cankov je bil dne 9. t. m. pri knezu Ferdinandu in se je dolgo pri njem mudil. Pravi se, da je knez Cankova jako ljubeznivo pozdravil. Ko je Cankov obljubil, da bode vedno podpiral kneza in njegovo rodovino, rekel je knez Ferdinand: »Zdaj sva zaveznika«.

Srbsko. Bivši kralj Milan zahteva, naj se mu zagotovi letna penzija 600 tisoč frankov. To je vsekako preveč! — Govori se, da se to leto zaroči kralj Aleksander z deželno grofico Sibilo hessensko. — Zaradi veleizdajstva toženi Čebinae je obsojen na dve leti v zapor, drugi njegovi tovariši na tri leta; le dva sta oproščena. Gjaković in Mišković pa sta oproščena. Bila sta namreč obdolžena, da sta hotela kralja zastrupiti.

Azija. Japonska vojska je naskočila kitajsko mesto Sumenčang. Kitajci so se dobro branili; ali ko je nastal v mestu ogenj, spustili so se v beg. Ogenj je skoro vse mesto uničil tako, da 10 tisoč ljudi nima stanovanja. Tudi mesto Kajping so zavzeli Japonci. Ondotni prebivalci si želijo priti pod japonsko vlado in so vsled tega japonske vojake prav dobro vsprejeli.

Za poduk in kratek čas.

Vurberg.

(Krajepisno-zgodovinska črtica; spisal M. Slekovec.)

(Dalje.)

II. Zgodovina gradu.

Zgodovina starega Vurberga je, kakor sploh zgodovina srednjeveških gradov naše domovine, temna in polna pravljic. Zlasti o vurberškem Krstniku ali Kresniku, ki se je z velikansko kačo bojeval in jo premagal, vé slovensko ljudstvo še dandanes mnogo pripovedovati.

Po ljudski govorici¹⁾ je vurberški grad zelo star, kajti zidali so ga okoli 111. leta pred Kristusovim rojstvom. Najprej so hoteli grad postaviti na Grmadi, visokem bregu proti zahodu, pa kolikor kamenja so po

¹⁾ Dr. J. Pajek, Črtice iz duševnega žitka štaj. Slovencev, str. 77—82.